

St. meld. nr. 40 (2006-2007)

Forvaltning av kongekrabbe

WWF

Nina Jensen & Maren Esmark

14. januar 2008

Regjeringen har bevisst bygget opp bestanden gjennom en årrekke

- *”...en beskatningsgrad på inntil 20 prosent av antall hannkrabber over et gitt minstemål... skulle sikre stabil reproduksjon av bestanden” (s. 15, pkt. 2.5.1)*
- *”... en slik beskatning sikrer stabil reproduksjon og en levedyktig bestand” (s. 16, pkt. 2.5.2)*
- *”Bestanden av kongekrabbe i området øst for 26°Ø har hittil blitt forvaltet med mål om en levedyktig bestand” (s. 64, pkt. 7.2.2)*
- *”...bidratt til vekst i bestanden og økt sannsynlighet for spredning til nye områder” (s. 64, pkt. 7.2.2)*
- *”...med en ren videreføring av dagens forvaltning vil det neppe være mulig å begrense spredning utenfor området”(s. 63, pkt. 7.1)*

Føre-var-prinsippet solid forankret i internasjonal rett

- **Artikkel 196 i FNs havrettskonvensjon av 10. desember 1982 (HRK)**
”alle de tiltak som er nødvendig for å hindre, begrense og kontrollere forurensning av det marine miljø som skyldes [...] forsettelig eller utilsiktet innføring ... av fremmede eller nye arter som kan føre til betydelige og skadelige forandringer i det”.
- **Artikkel 8 h) i Konvensjonen om biologisk mangfold av 5. juni 1992 (CBD)** *”så langt det er mulig og hensiktsmessig hindre innføring av, kontrollere eller utrydde fremmede arter som truer økosystemet, habitat eller arter”.*
- **Det sjette partsmøtet til CBD i Den Haag i 2002 vedtok utdyping av konvensjonens artikkel 8 h)** *”...Mangel på tilstrekkelige vitenskapelige opplysninger skal ikke kunne brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe bevarings- og forvaltningstiltak.”*

Hva vet vi

- Kongekrabbebestanden øker og sprer seg til stadig nye områder
- Ved Nordkapp har det vært en seksdoblet fangst per enhet innsats 2002-2006!
- Vest for 26° Ø: i hovedsak små krabber med liten kommersiell verdi – MEN disse vokser, formerer seg og sprer seg...
- Forskerne rapporterer om økende forekomster av krabbe til havs
- Store hunnkrabber vandrer lengst, potensielt med 500 000 egg OG larvene er i stand til å overleve langs hele Norskekysten

Hva vet vi ikke

- Hvor mange krabber som finnes
- Nøyaktig hvor langt den har spredd seg
- Hvor mye den spiser
- Hvilke effekter den har på økosystemet

Flere positive trekk i Stortingsmeldingen

- Erkjenner at kongekrabben er en trussel!
- Tiltak *innenfor* avgrenset område: fangst av hunnkrabber, tillate bifangst i enkelte andre fiskerier
- Tiltak *utenfor* særskilt avgrenset område: fri fangst av all kongekrabbe, utkastforbud, forslag om å opprette et fond for desimeringsfangst, støtte til næringstiltak for større kommersiell utnyttelse
- **Regjeringen:** *"I størst mulig grad begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder, og sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe utenfor kommersielt fangstområde"*

Bifangst et betydelig problem

Bifangst

- Garnene ødelegges, gjør røktingen tidkrevende, krabbene spiser opp agnet
- Økende problem i torske- og rognkjeksfisket
2005: ca 366 000 kongekrabber som bifangst i torske- og rognkjeksgarn
- Regjeringen foreslår at bifangst av kongekrabbe legaliseres i enkelte fiskerier innenfor området avgrenset for kommersiell fangst, og at det utarbeides nærmere bestemmelser om dette. (s. 84, pkt. 9.2.4)

**Kongekrabben samler seg i viktige
gyteområder**

Stor mengde småkrabber som sprer seg

Effekter på økosystemet

- Det kan ta lang tid før økosystemeffekter kan dokumenteres
- Endrer strukturen og artssammensetningen i bunnfaunaen
- Muslinger og pigghuder (sjøstjerner og slangestjerner) kraftig redusert
- Krabben trekker inn i gyteområder og spiser både rognkjeks- og loddeegg
- Fangst av rognkjeks øst for 26°Ø har blitt redusert hvert eneste år, fra 1576 tonn i 2001 til 432 tonn i 2006

"Fiskere forteller at fjordene er nesten tomme for fisk, og relaterer dette til kongekrabben." (s. 54, pkt. 4.3)

Svartelistet

- Kongekrabben er svartelistet med «høy risiko»
- Krabben er vektor for parasitter og sykdommer
- Representerer en trussel mot både bunndyrfauna, torskeyngel, og rekruttering hos lodde-, rognkjeks, og steinbit
- Kongekrabben er vert for flere parasitter, bl.a. en dødelig blodparasitt som kan overføres til torskeyngel
- Infeksjonsgraden hos torsk er høyere i områder med mye kongekrabbe
- Eksportverdien av norsk-arktisk torsk er ca. 5 milliarder (kongekrabbe 79 millioner i 2006)

Næringskonkurransen mellom kongekrabbe og sjøfugl?

- Mange av våre sjøfuglbestander er avhengig av bunndyr som næring
- I vinterhalvåret er særlig Varangerfjorden viktig for titusener av overvintrende havdykkender (Stellerand, ærfugl, praktærfugl og havelle)
- Varangerfjorden er et av verdens viktigste overvintringsområde for Stellerand, som er en globalt truet art.
- Havdykkendene beiter gjerne på muslinger, snegler og tareskogsfauna. Dette representerer også byttedyr for kongekrabben

WWFs krav

Bestanden må holdes så lavt som mulig:

- **Lave og klare bestandsmål**
- **Nedfiskingsstrategi (fangstfond)**
- **Økte kvoter**
- Økt forskning og forskningsfangst
- Økt fritidsfangst og turistfangst, inkludert fri fangst for dykkere
- Legalisering av bifangst av kongekrabbe

Bestandsmål

- Man kan ikke forvalte en bestand uten bestandsmål
- Ingen estimerer for totalbestanden; kun krabbe over 70 mm, områder dypere enn 100 m, underestimering av hunnkrabber, samt kun områdene Varangerfjorden, Østhavet, Tanafjorden og Laksefjorden
- 2006: estimert totalbestand 4,3 millioner individer - en økning på nesten 900 000 individer i forhold til 2005

Det må settes klare bestandsmål og gjøres grundige bestandsestimater

Nedfiskingsfond

- Et fangsttilskudd vil stimulere til større fangstinnsats
- Bør gis per krabbe, og ikke per kg for å sikre at alle krabber tas
- *Arbeidsgruppen foreslo et tilskudd på kr 10,- pr. kg som et utgangspunkt. Med et slikt fangsttilskudd for 800 tonn krabbe kan behovet for midler til fangsttilskudd anslås til åtte millioner kroner på kort sikt.*
- *Regjeringen: "Det vil være fordelaktig dersom en ordning med fangsttilskudd etableres snart" (s. 72, pkt. 8.2.1)*

Et fangstfond må etableres umiddelbart

Kvoter

- **2007:** 300 000 hannkrabber (beskatningsgrad i underkant av 30 prosent)
- Det vil si at kvotene knapt nok har økt siden 2004, til tross for at kongekrabbebestanden har økt med nærmere 900 000 per år
- En så liten kvote vil bidra til fortsatt økning av bestanden
- Erfaringer fra Beringhavet/Kamsjatka har vist at høy beskatning kan bidra til en betydelig reduksjon av krabbebestanden

Kvotene må økes betydelig!

WWF ber komiteen vedta følgende merknad

Regjeringen bes legge frem en ny og oppdatert forvaltningsplan for kongekrabbe basert på konkrete og veldokumenterte bestandsmål, en faglig og biologisk begrunnelse for bestandsmålet med særlig hensyn til økosystem effekter av kongekrabben og effekter på fiskebestandene, og med en konkret plan for hvordan bestandsmålet skal nås (nedfiskingsplan).

Takk for oppmerksomheten!

www.wwf.no